

VAIKO, KAIP VIEŠOSIOS INFORMACIJOS OBJEKTO, VAIZDAVIMAS INTERNETINĖJE ŽINIASKLAIDOJE

Dr. Jolanta Pivorienė

Mykolo Romerio universitetas, Socialinės politikos fakultetas, Socialinio darbo katedra
Ateities g. 20, LT-08303 Vilnius
Telefonas (8 5) 271 4714
Elektroninis paštas sdk@mruni.eu

Pateikta 2009 m. rugsėjo 10 d.

Parengta spausdinti 2009 m. spalio 28 d.

Santrauka

Žiniasklaidos, dar populiariai vadinamos „ketvirtąja valdžia“, poveikis visuomenei yra akivaizdus. Internetinė žiniasklaida pagal pateikiamos informacijos apimtį ir prieinamumą yra viena iš lyderiaujančių žiniasklaidos formų. Gausėjant joje pateikiamos informacijos apie labiausiai pažeidžiamas visuomenės grupes aktualu tirti, kaip minėtos grupės pristatomos viešojoje erdvėje.

Šiame straipsnyje analizuojama trijuose dažniausiai interneto vartotojų lankomuose internetinės žiniasklaidos tinklapiuose pateikiama informacija, susijusi su vaiko teisėmis. Taikant kiekybinę turinio analizę aptariamas straipsnių pasiskirstymas pagal skiltis ir poskiltis bei nuotraukose vaizduojami objektai.

Tyrimo duomenys atskleidė, kad vaikas, kaip viešosios informacijos objektas, internetinėje žiniasklaidoje pristatomas akcentuojant vaiko teisių pažeidimus arba kaip jas užtikrinančių institucijų veiklą.

Pagrindinės sąvokos: žiniasklaida, internetinė žiniasklaida, vaikas kaip viešosios informacijos objektas.

Ižanga

Visuomenėje vykstantiems socialiniams ir ekonominiams pokyčiams didelę reikšmę turi informacinės technologijos bei informacija. Vykstančius pokyčius ne kartą buvo mėginta sieti su „naujo“ visuomenės tipo, vadinamo „žinių visuomene“, „ryšių visuomene“, „informacine visuomene“, „besimokančia visuomene“, „interaktyvia visuomene“, atsiradimu (Rimkutė, Voloschuk, 2003). Viena iš pagrindinių informacijos perdavimo priemonių yra žiniasklaida. Tai – kiekybiškai įtakingiausia, labai plačiai veikianti ir paveikianti prasių kūrimo ar/ir perdavimo priemonė. Remiantis tyrimų duomenimis Lietuvoje ilgą laiką žiniasklaidos institucija pasitikėta labiausiai. 2004 m. žiniasklaida pasitikėjo 45,0 proc. gyventojų, (Socialiniai ir politiniai procesai..., 2008). Ir nors remiantis 2008 m. „Vilmorus“ duomenimis Lietuvos gyventojų pasitikėjimas žiniasklaidos priemonėmis sumažėjo iki 38,2 proc., ja pasitikima labiau nei Vyriausybėje, Seime, teismais, savivaldybėmis, policija („Vilmorus“ apklausa..., 2008).

Televizija, spauda, internetas, kitos žiniasklaidos priemonės – sąmoningai ar/ir nesąmoningai – propaguoja tam tikras vertybes, formuoja pasaulėžiūrą, nuomones. A. Vosyliūtė (2003) teigia, kad žiniasklaidos skleidžiamos informacijos poveikis yra susijęs su tapatumo problema. Šiuolaikinėje žiniasklaidos populiarumo visuomenėje žmogus dažnai orientuojamas iš išorės – veikiamas įvairių įtakų, tokių kaip mada, informacija, siūlomi elgesio būdai, įvairios prekės. Žmogaus požiūriui, vertybių sistemai formotis įtakos turi ne tik šeima, grupė, kuriai jis priklauso, mokykla, užklasinė veikla, bažnyčia, bet ir žiniasklaida. Koks žmogaus požiūris bus vienu arba kitu atveju priklauso nuo šių institutų perduodamos informacijos ir žmogaus gebėjimo ją priimti.

J. Keliuočio nuomone (2000), žiniasklaida formuoja požiūrį į pasaulį, į kitas kultūras ir pateikia jau suformuotą požiūrį, kuris atrodo pakankamai priimtinas, nes „atpažįstamas“. Dėl laiko ir erdvės ribotumo informacijos perdavėjas turi didelę dalį informacijos paversti paprasčiausiais elementais, tad sąmoningai ar nesąmoningai priimdama žiniasklaidos pateiktą informaciją auditorija formuoja pateiktos

aktualijos savo suvokimą. M. Fursto (1998) teigimu, žiniasklaida ne tiek pakeičia žmogaus požiūrį, kiek jį sustiprina, nes žmogus atsirenka tam tikrą medžiagą, o kitą praleidžia.

V. Jakavičiaus (1998) nuomone, spauda, radijas, televizija, vaizdo produkcija – tai įtakingiausi ugdymo veiksniai, žmogų lydintys visą gyvenimą. Šio autoriaus teigimu, žiniasklaidos ugdomasis poveikis gali būti trejopas: šviečiamasis, įgyvendinamas per įvairių mokslus populiarinančią informaciją, plečiančia, gilinančia jau turimas žinias; lavinamasis, verčiantis gretinti, mąstyti, t. y. intensyviai protauti; auklėjamasis, besireiškiantis per pateiktos informacijos vertinimus, požiūrius.

Statistikos departamento atlikto informacinių technologijų taikymo namų ūkiuose tyrimo duomenimis, internetu namuose 2009 m. pirmąjį ketvirtį naudojosi 55 proc. visų namų ūkių. Mieste interneto prieigą namuose turėjo 62 proc., kaime – 41 proc. namų ūkių, 9 proc. Padidėjo naršyti internete naudojančiųjų nešiojamąjį kompiuterį (36 proc., 2008 metais – 27 proc.). Daugiau kaip pusė namų ūkių (52 proc.) naudojo judriojo ryšio telefoną. Daugiausia internetu naudojosi mokiniai ir studentai – 99 proc. visų grupės apklaustųjų. Internetu naudojosi 71 proc. dirbančių asmenų. Dažniausiai internete buvo skaitomi laikraščiai ir žurnalai, jis buvo naudojamas ryšiams, informacijos paieškai, muzikos arba vaizdo įrašams parsisiųsti. Laikraščius ir žurnalus internete skaitė arba siuntėsi 84 proc., elektroniniu paštu naudojosi 80 proc., informacijos apie prekes arba paslaugas ieškojo 76 proc., žaidė internete, atsisiuntė žaidimų, paveikslėlių, muzikos įrašų, kino filmų 59 proc. internautų (<http://www.stat.gov.lt/lt/news/view/?id=6827>).

Dalis internetinės žiniasklaidos parengtų ir visuomenei pateiktų straipsnių vienaip ar kitaip yra susiję su vaikais. A. Miškinio (2008) teigimu, galima skirti dvejopą vaiko ir žiniasklaidos santykį: pirmuoju atveju omenyje turimos situacijos, kai *vaikas yra viešosios informacijos vartotojas*, antruoju – *viešosios informacijos objektas*. Jei mokslinių tyrimų apie vaiko, kaip vartotojo, ir žiniasklaidos santykį (dažniausiai tai vienaip ar kitaip susiję arba su nusikalstama veika, arba su žiniasklaidos poveikiu vaiko socializacijai) yra gana gausu, tai studijų, kai vaikas reprezentuojamas žiniasklaidoje, gana reta. Vienas iš *vaiko, kaip vartotojo*, tyrimo pavyzdžių galėtų būti 2006 m. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos užsakytas tyrimas, kurio tikslas ištirti spaudoje skelbiamos informacijos poveikį nepilnamečiams. Duomenys atskleidė, jog iš 173 tyrimo metu analizuotų straipsnių ir nuotraukų beveik pusė pavyzdžių pateikia informaciją apie suaugusiųjų nusikaltimus bei smurtą prieš vaikus arba ypač žiaurios kriminalus. Mažiau populiarūs erotikos ir sekso tema, apie 20 pavyzdžių, kurių didesnę dalį sudaro nuotraukos bei informacija, likusieji pavyzdžiai apie negatyvius reiškinius (alkoholizmą, narkomaniją, pedofiliją, paauglių žiaurumą ir kt.), ekstremalią veiklą, keliančią pavojų žmogaus gyvybei, pavojingus užsiėmimus, pomėgius ir kita. Šiame straipsnyje pasirinktas kitas diskursas – *vaikas kaip viešosios informacijos objektas*.

Žiniasklaidos formų įvairovė ir joje pateikiamos informacijos gausa aktualizuoja žiniasklaidos tyrimus, ypač kai žiniasklaidoje pateikiama informacija, susijusi su lengvai pažeidžiamomis visuomenės grupėmis. Lietuvos žiniasklaidos priemonėse socialinių reiškinių analizė pateikiama įvairiai: M. Stonkienė (2003) tyrė paaugliams skirtus žurnalus ieškodama šeimos modelių ir socialinių lyčių stereotipų, R. Matkevičienė analizavo, kokią šeimą rodo Lietuvos televizija, S. Mikulionienė ir D. Petkevičienė (2006) tyrė senatvės įvaizdžius periodinėje spaudoje, J. Pivorienė bei J. Večerskytė (2005) nagrinėjo socialinio darbo įvaizdį interneto svetainėse. Tačiau vaikų, kaip socialinės grupės atstovų, o dar konkrečiau – kaip viešosios informacijos objektų, – tyrimai Lietuvos mokslininkų darbuose pasitaiko retai. Šio straipsnio **tikslas**: taikant kiekybinę turinio analizę atskleisti vaiko, kaip viešosios informacijos objekto, pristatymą internetinėje žiniasklaidoje. Pateikiami apžvalginio pobūdžio duomenys sudaro prielaidą tolesnei reiškinių analizei – kokybinei tų pačių puslapių turinio analizei, kuri bus pristatoma kitame straipsnyje.

1. Tyrimo metodas

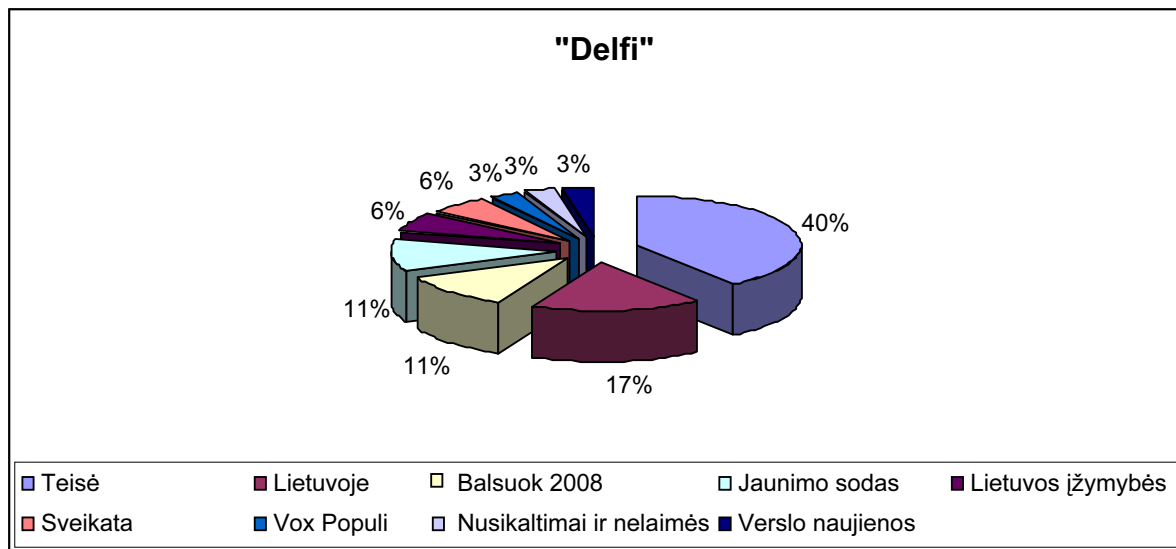
Tyrimo taikomas dokumentų (turinio) analizės metodas – toks pirminės informacijos rinkimo ir analizės būdas, kuriuo siekiama ištirti objektyvų, matuojamą, patikrinamą informacijos turinio kiekį. Klasikinę (kiekybinę) turinio analizę apibūdinę metodologai (Kardelis, 2002; Luobikienė 2003; Bitinas, Rupšienė, Žydžiūnaitė, 2008) teigia, kad jos privalumas – galimybė analizuoti didelės apimties tekstus. Turinio analizė apima specialios informacijos klasifikavimą, jos esmė yra įvairių dokumentų, žinių bei informacijos grupavimas į kategorijas (Kardelis, 2002) bei tolesnę tų kategorijų analizę, jungianti kiekybinę ir kokybinę duomenų analizės požymius (Bitinas, Rupšienė, Žydžiūnaitė, 2008). Turinio analizė populiarėja ir tiriant įvairias žiniasklaidos priemones. Jau minėtuose S. Mikulionienės, D. Petkevičienės (2006), J. Pivorienės ir J. Večerskytės (2005) tyrimuose metodas taikytas analizuoti spaudą ir internetines svetaines. Šiame straipsnyje remiamasi tyrimo apie vaiko teisių sampratos daugialypiškumą žiniasklaidoje duomenimis (Lukšienė, 2008).

Remiantis interneto tyrimų agentūros Gemius Baltic¹ pateikiamais duomenimis buvo atrinkti 3 dažniausiai interneto vartotojų lankomi internetinės žiniasklaidos tinklapiai: <http://www.delfi.lt>, <http://www.lrytas.lt>, <http://www.alfa.lt>. Naudojant kiekvienos iš šių internetinių svetainių vidinę paieškos sistemą² buvo įvesti paieškos žodžiai „vaiko teisės“, paieškai pasirenkant trijų mėnesių laiko apribojimus. Paieškos rezultatai – 101 straipsnis. Iš jų: 44 straipsniai – www.delfi.lt, 24 straipsniai – www.lrytas.lt ir 33 straipsniai – www.alfa.lt. Peržiūrėjus visus straipsnius 21 iš jų atmestas, nes jų turinys neatitiko vaiko teisių tematikos. Kiekybinė turinio analizė atlikta likusiuose 80 straipsniu: 35 straipsniai – www.delfi.lt, 20 straipsnių – www.lrytas.lt ir 25 straipsniai – www.alfa.lt.

Kiekybinės turinio analizės kategorijos: straipsnio pavadinimas, publikavimo laikas (data), straipsnio autorius, komentarų skaičius, skiltis ir poskiltis, nuotraukos. Šiame straipsnyje išsamiai pristatomos paskutiniosios dvi kategorijos.

2. Straipsniai pagal skiltis ir poskiltis analizuojamuose internetinės žiniasklaidos tinklapiuose

1. „Delfi“ – į atranką patekusieji straipsniai buvo 4 skiltyse: *Dienos naujienos* – 14, *Verslas* – 15, *Balsuok 2008* – 4 ir *Pramogos* – 2. Kadangi šiame portale analizei tinkamų straipsnių rasta daugiausiai, buvo nagrinėti šių skilčių poskilčiai, tiksliau atskleidžiantys straipsnio atitikimą temą. *Teisės* poskiltyje tiriamuoju laikotarpiu buvo 14 straipsnių (40 proc.), *Lietuvos* poskiltyje – 6 straipsniai (17 proc.), *Jaunimo sodo* ir *Balsuok 2008* poskilčiuose buvo patalpinta po 4 straipsnius (po 11 proc.), *Lietuvos įžymybės* ir *Sveikata* – po 2 (po 6 proc.), poskilčiuose *Vox populi*, *Nusikaltimai ir nelaimės*, *Verslo naujienos* patalpinta po 1 straipsnį (3 proc.) (1 pav.).

1 pav. Tiriamojo laikotarpio straipsnių, susijusių su vaiko teisėmis, pasiskirstymas pagal poskilčius „Delfi“ portale (N-35)

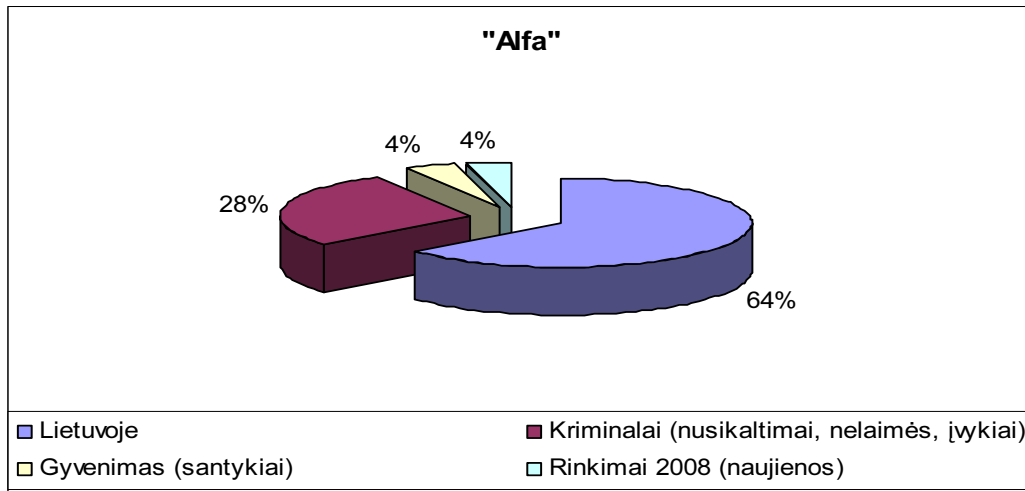
Remiantis šiais duomenimis galima teigti, jog populiariausi „Delfi“ portale yra į *Teisės* poskiltį patenkantys straipsniai, mažiausiai populiarūs *Vox populi*, *Nusikaltimai ir nelaimės*, *Verslo naujienos* poskilties straipsniai. Nemažai su vaiko teisėmis susijusių straipsnių (11 proc.) patalpinta skiltyje *Balsuok 2008*. Būtina pažymėti, jog tai laikinai (rugpjūčio, rugsėjo, spalio mėnesiais) veikusi skiltis – projektas, skirtas politinėms ir rinkiminėms naujienoms bei analizei. Tai leidžia daryti prielaidą, jog Lietu-

¹ *Gemius Baltic* – tai dalis didžiausios interneto tyrimų agentūros *Gemius SA*, teikiančios savo paslaugas Centrinės ir Rytų Europos rinkoms. *Gemius* pateikia duomenis apie interneto vartotojų elgesį (*gemiusTraffic*), interneto auditorijos profilį (*gemiusProfile*) arba interneto kampanijos efektyvumą (*gemiusEffect*). *Gemius „gemiusAudience“* tyrimais siekiama pateikti tikslų, aukštos kokybės interneto auditorijos pasiekiamumo ir dažnio matavimą ([žiūrėta 2008-11-19]. <<http://www.audience.lt/pages/about>>).

² *Vidinė (paprastoji) paieška* – tai internetinio puslapio viduje esanti universali paieška, nes ieškoma įvairių tipų išteklių: turinio mokymosi išteklių (tinklapių, pateikčių, pratimų, progresyvaus tyrinėjimo išteklių), komponentų, nuorodų, metodų, priemonių, dalyvių arba grupių. ([žiūrėta 2008-11-19]. <http://www.emokykla.lt/lemill_zinynas/temos/paieska_papr.html>).

vos politikai rinkimų kampanijos metu savo pasisakymuose skyrė dėmesio vaikams ir jų problemoms. Antras pagal straipsnių kiekį yra *Lietuvos* poskiltis, į kurį patenka Lietuvos dienos naujienos, pristatomi Lietuvos visuomenei aktualūs įvykiai.

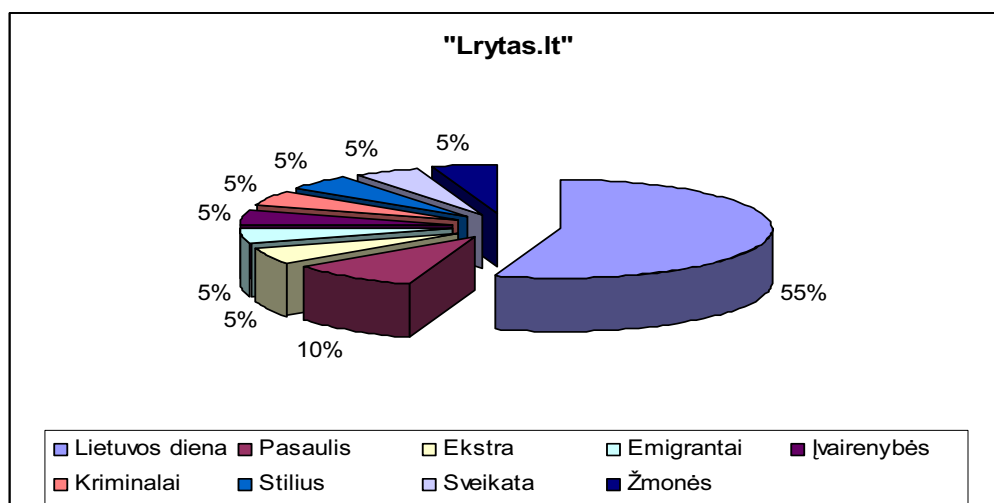
2. „Alfa“ – atrinkti straipsniai buvo 4 skiltyse: į skiltį *Lietuva* buvo patalpinta 16 su vaikais ir jų teisėmis susijusių straipsnių (64 proc.), į *Kriminalų* skiltį (į ją patenka *Nusikaltimų*, *Nelaimių* ir *Įvykių* poskilčiai) tiriamuoju laikotarpiu patalpinti 7 straipsniai (28 proc.), po 1 straipsnį pateko į skiltį *Gyvenimas* (jo poskiltyje *Santykiai*), bei *Rinkimai 2008* (poskiltyje – *Naujienos*) (po 4 proc.) (2 pav.).

2 pav. Tiriamojo laikotarpio straipsnių, susijusių su vaiko teisėmis, pasiskirstymas pagal skiltis „Alfa“ portale (N-25)

Remiantis šiais „Alfa“ portalo duomenimis, galima teigti, kad populiariausia ir daugiau nei pusę straipsnių portale talpinanti skiltis – *Lietuva*, kurios straipsniuose aprašomi ir politiniai įvykiai, ir klausimai apie visuomeninį gyvenimą (lokalūs bei globalūs dalykai), taip pat apimantys ir įvairius su vaikais susijusius klausimus. Kitaip nei „Delfi“ portale, čia populiaresnė *Kriminalų* skiltis, kurioje aprašomi kriminaliniai įvykiai: avarijos, nusikaltimai, nelaimės, gaisrai, teismai bei kita. Toks didelis procentas straipsnių, patekusių į šią skiltį, leidžia daryti prielaidą, jog šis internetinės žiniasklaidos portalas daug dėmesio skiria vaikų, susijusių su įvairiais nusikaltimais bei nelaimėmis, temai. Tarp analizuotų skilčių, kaip ir „Delfi“ portale, pateko skiltis – projektas *Rinkimai 2008*, skirta politinėms ir rinkiminėms naujienoms.

3. „Lrytas.lt“ – straipsniai pasiskirstę skiltyje *Lietuvos diena* – 11 straipsnių (55 proc.), *Pasaulis* – 2 straipsniai (10 proc.), po 1 straipsnį skiltyse: *Ekstra*, *Emigrantai*, *Įvairenybės*, *Kriminalai*, *Stilius*, *Sveikata* ir *Žmonės* (po 5 proc.) (3 pav.).

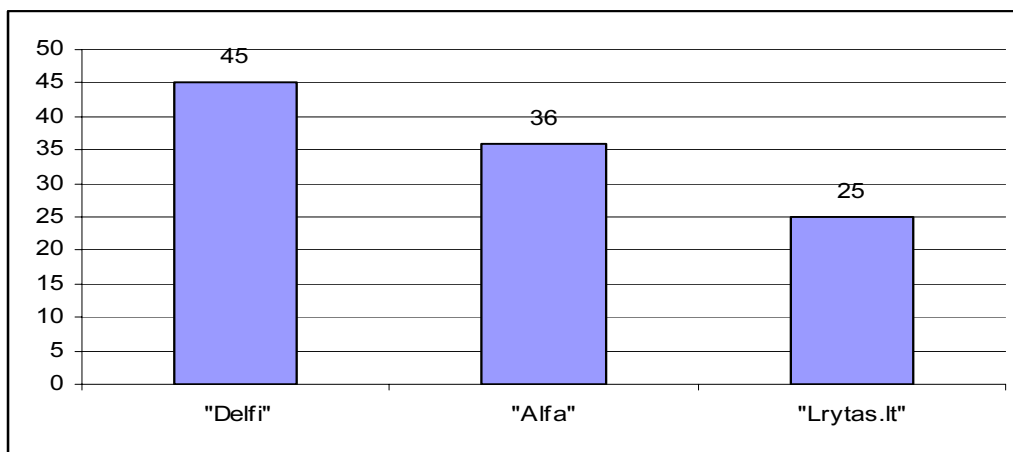
3 pav. Tiriamojo laikotarpio straipsnių, susijusių su vaiko teisėmis, pasiskirstymas pagal skiltis „Lrytas.lt“ portale (N-20)

Analizuojant gautus duomenis galima teigti, jog dažniausiai vaiko teises aprašanti skiltis – *Lietuvos diena*. Nors ir negausūs, bet į skiltis *Pasaulis*, *Emigrantai* patekę straipsniai rodo susidomėjimą ir kitų šalių vaiko teisių problematika.

Apibendrinant straipsnių skirstymą pagal skiltis ir poskilčius galima teigti, kad vaikas, kaip viešosios informacijos objektas, dažniausiai vaizduojamas Lietuvos dienos aktualijų (Dienos naujienos – „Delfi“, Lietuva – „Alfa“, Lietuvos diena – „Lrytas“ portaluose) bei su teisėsauga, nusikaltimais ir nelaimėmis susijusiose skiltyse bei poskilčiuose.

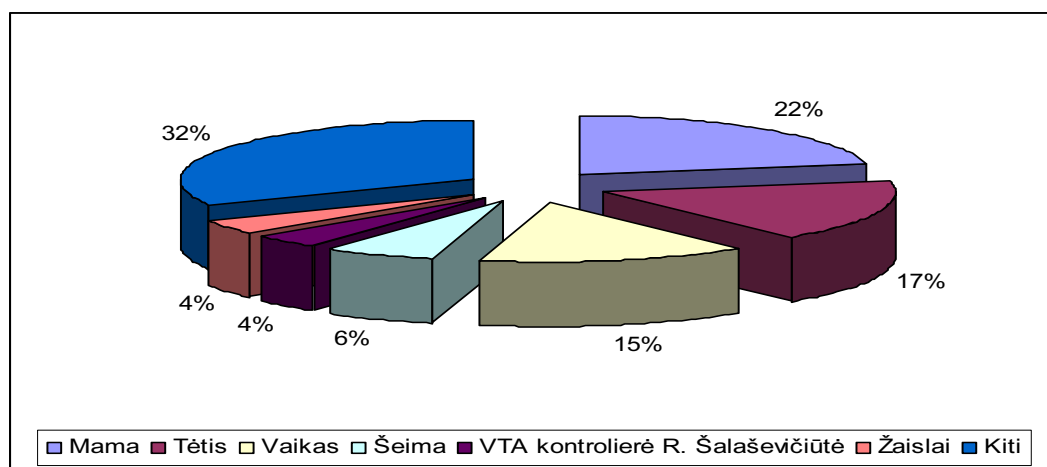
3. Straipsniai pagal juose įterptas nuotraukas

Tyrimo metu buvo analizuojamos nuotraukos, įterptos į tiriamus straipsnius. Gauti duomenys rodo, jog daugiausia nuotraukų ir paveikslėlių yra „Delfi“ portalo straipsniuose – 45 vnt., kiek mažiau „Alfa“ portale – 36 vnt. ir mažiausiai „Lrytas.lt“ – 25 vnt. (4 pav.).

4 pav. Internetinės žiniasklaidos tinklapiai, atsižvelgiant į jų straipsniuose įterptų nuotraukų bei paveikslėlių skaičių (N-106)

Tyrimo metu nuotraukos buvo suskirstytos į kategorijas atsižvelgiant į tai, kas jose pavaizduota (vaikas, su juo susijęs asmuo, daiktas ir kita.). Analizuojamuose straipsniuose 23 nuotraukos vaizduoja *mamą* (23 proc.), 18 – *tėtį* (17 proc.), *vaikas* pavaizduotas 16 nuotraukų (15 Proc.). *Šeima* nuotraukose pavaizduota 7 kartus (6 proc.), *žaislai* ir *vaiko teisių apsaugos kontrolierė R. Šalaševičiūtė* po 4 kartus (po 4 proc.). 34 nuotraukos buvo priskirtos *kitų* nuotraukų kategorijai, kurioje pastatai, įvairūs žmonės, ženklai, karikatūros ir kita (32 proc.). (5 pav.).

5 pav. Nuotraukų ir paveikslėlių dalis pagal kategorijas (N-106)

Duomenys rodo, jog dažniausiai su vaikais bei jų teisėmis susijusiuose straipsniuose naudojamos mamų, kiek rečiau tėčių ir vaikų nuotraukos.

Griežtėjant nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo (2009) nuostatomis tikėtina, kad nuotraukose vaiko atvaizdų dar labiau sumažės. Jau ir analizuojamuoju laikotarpiu nuotraukose vietoj realių asmenų vaizduojami žaislai, kaip su vaiku susiję simboliai. Analizuojant tinklapiuose pateikiamas nuotraukas pabrėžtinai dar vienas aspektas – jose dažniau vaizduojami atskiri šeimos nariai: mama, tėtis, vaikas, nei šeima kaip visuma. Dažnai vaizduojama vaiko teisių apsaugos kontrolierė R. Šalaševičiūtė, kaip vaiko teisių laikymosi priežiūrą ir kontrolę vykdanči pareigūnė. Nedarant plačių apibendrinimų vis dėlto galima daryti prielaidą, kad analizuotoje internetinėje žiniasklaidoje vaikas, kaip viešosios informacijos objektas, vaizduojamas pirmiausia pabrėžiant formalias valdžios struktūras, o tik po to – šeimą, kuri remiančios teorija ir praktika turėtų būti pagrindinis vaiko teises užtikrinantis institutas.

Išvados

Iš trijų tirtų dažniausiai vartotojų lankomų žiniasklaidos tinklapių straipsnių ir nuotraukų gausa bei įvairove išsiskiria delfi.lt. Tikėtina, kad ir šio tinklapių poveikis auditorijai yra didžiausias (nors šiame straipsnyje ir neanalizuota, tačiau tai patvirtintų ir tyrimo metu atliktą komentarų kiekybinę turinio analizę).

Vaikas, kaip viešosios informacijos objektas, dažniausiai pristatomas dienos aktualijų skiltyje, o tai sietina ne tiek su objektyvios informacijos pateikimu, kiek su sensacijų paieška. Dominuojančios teisėsaugos, kriminalistikos skilčių ir poskilčių temos pristato vaiko teisių pažeidimus, o ne nušviečia vaiko teises.

Nuotraukose pateikiami vaizdai formuoja vaiko, kaip viešosios informacijos objekto, paveikslą siedamos jį su vaiko teises užtikrinančiomis valdžios institucijomis, o ne šeimos arba vaiko šeimoje paveikslus.

Tiriant vaiką, kaip internetinės žiniasklaidos viešosios informacijos objektą, nepakanka vien kiekybinės duomenų analizės. Kitame straipsnyje bus pristatomi atlikto tyrimo kokybinės turinio analizės duomenys.

Literatūra

1. Bitinas, B.; Rupšienė, L.; Žydžiūnaitė, V. Kokybinių tyrimų metodologija. I dalis. Klaipėda, 2008.
2. Fiske, J. Įvadas į komunikacijos studijas. Vilnius: Baltos lankos, 1998.
3. Fürst, M. Psichologija. Vilnius: Lumen leidykla, 1998.
4. Jakavičius, V. Žmogaus ugdymas. Įvadas į edukologijos studijas. Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla, 1998.
5. Kardelis, K. Mokslinių tyrimų metodologija ir metodai. Kaunas: Judex, 2002.
6. Keliuotis, J. Žurnalistikos paskaitos. Kaunas: VDU leidykla, 2000.
7. Lukšienė, G. Vaiko teisių sampratos daugialypiškumas žiniasklaidoje. Magistro baigiamasis darbas. Vilnius: Mykolo Romerio universitetas, 2008.
8. Luobikienė, I. Sociologinių tyrimų metodika. Kaunas: Technologija, 2003.
9. Matkevičienė, R. Elektroninės žiniasklaidos diskurse egzistuojantys stereotipai: kokią šeimą rodo Lietuvos televizija. *Klėja*. 2003, 1 (5).
10. Mikulionienė, S.; Petkevičienė, D. Senatvės įvaizdžiai Lietuvos periodinėje spaudoje: tarp pagarbos ir baimės. *Socialinis darbas*. 2006, 5 (1): 38–49.
11. Miškinis, A. Vaiko teisių ir teisėtų interesų apsaugos žiniasklaidoje realizavimas [interaktyvus]. [žiūrėta 2008-11-13]. <<http://www3.lrs.lt/owa-bin/owa/repl/inter/owa/U0148593.pdf>>.
12. LR Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymas Nr. IX-1067. *Valstybės žinios*. 2009, Nr. 86-3637.
13. Pagrindinės informacijos technologijos sąvokos. Vilnius: Lietuvos kompiuterinių sąjungų, Informacinių technologijų institutas, 2001.
14. Pivorienė, J.; Večerskytė, J. Socialinio darbo įvaizdis interneto svetainėse. *Socialinis darbas*. 2005, 4 (2): 132 – 141. Pivorienė, J.; Večerskytė, J. Image of social work on websites. *Social Work Abstracts*. Nasw Press, 2005.
15. Rimkutė, J.; Voloschuk, I. Žvilgsnis į informacinių visuomenę: anapus technologijų ir prieigos prie jų. Socialinė atskirtis. Pranešimas apie žmogaus socialinę raidą Lietuvoje 2002 – 2003 m. Žinios, informacija, technologijos ir žmogaus socialinė raida. Vilnius, 2003.
16. „Vilmorus“ apklausa: Lietuvos gyventojų požiūris į institucijas [interaktyvus]. [žiūrėta 2008-11-15]. <http://www.vilmorus.lt/index.php?lng=lt&page_id=16&news_id=5>.

17. Vosiliūtė, A. Vartojimas kaip socialinė problema. *Filosofija. Sociologija*, 2003.
18. Socialiniai ir politiniai procesai visuomenės nuomonės tyrimų duomenimis [interaktyvus]. [žiūrėta 2008-11-15]. <http://www.sti.lt/leid_pristat/Tekstai/europa/III_dalis.pdf>.
19. Stonkienė, M. Vyraujantys šeimos modeliai ir socialiniai lyčių stereotipai Lietuvos žurnaluose, skirtuose paugliams. *Klėja*. 2003, 1 (5).
20. 2009 m. pirmąjį ketvirtį reguliariai internetu naudojosi 55 procentai visų 16–74 metų amžiaus gyventojų [interaktyvus]. [žiūrėta 2009-08-11]. <<http://www.stat.gov.lt/lt/news/view/?id=68272009>>.

REPRESENTATION OF THE CHILD AS AN OBJECT OF PUBLIC INFORMATION IN MASS MEDIA (INTERNET)

Dr. Jolanta Pivorienė

Mykolas Romeris University

Summary

One of the tools shaping society's understanding of children and children's rights is mass media. Among the forms of modern media, the Internet is the most interactive, operative, hyper textual and multidimensional. According to different research data and samples, Lithuanians trust mass media more than the government, Seimas, courts, municipality or police.

In order to determine how the child as an object of public information is presented and revealed on Lithuanian websites, information found on the three most popular websites (delfi.lt., alfa.lt and lrytas.lt) was analysed.

Quantitative content analysis was done based on the website, title of the article, date (month), author (gender), section in the website, photograph, comments. The article discusses two categories: the section of the website and the photograph.

Research data shows that the child as an object of public information is presented under the headings of daily news and crime. Most articles document violations of children's rights but not children or "children's rights" as an issue unto itself.

Key words: mass media, website, child as object of public information.